

## СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ФРАНЦУЗЬКОГО ГЕРУНДІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Герундій (*Le gérondif*) є важливим елементом французької граматичної системи. Він відноситься до безособових невідмінюваних форм дієслова, однак містить і певні адverbіальні характеристики, часто виконуючи роль обставини у реченні. Французький герундій є більш характерним для писемного мовлення [1, с. 2146], де його вживання дозволяє уникати складних підрядних конструкцій, роблячи речення більш лаконічним і сприяючи досягненню зв'язності тексту.

Варто зауважити, що незважаючи на зростаючий інтерес науковців до вивчення функціонування герундія, його семантичних, синтаксичних особливостей, частотності уживання у різних типах мовлення тощо (B. Hellqvist, O. Halmoy, G. Kleiber, A. Rihs та ін.), питання його перекладу українською мовою залишається ще недостатньо вивченим.

Труднощі перекладу герундія українською мовою зумовлені, у першу чергу, відсутністю цього явища в українській мові, а також його подібністю до дієприкметника теперішнього часу (*Le Participe Présent*) за формою та інколи функціями [1, с. 2148].

Герундій і дієприкметник теперішнього часу утворюються від однієї основи (форма дієслова для першої особи множини без закінчення з додавання закінчення *-ant*). Проте, на відміну від дієприкметника (*parlant*), який виконує атрибутивну функцію, герундій вживається з прийменником *en* (*en parlant*) і виконує функцію обставини часу, способу дії, поступки або умови, і може бути заміненим на відповідні підрядні речення: *En partant, éteignez la lumière ! = Quand vous partez, éteignez la lumière !* Як бачимо, основна відмінність герундія від дієприкметника теперішнього часу полягає в синтаксичній ролі, що вони виконують у реченні.

Крім того, герундій завжди відноситься до підмета і позначає дію, що відбувається одночасно з основною. Дієприкметник теперішнього часу може відноситись як до підмета, так і до додатка, виражаючи наслідок або супутню дію. Неправильне визначення зв'язків слів у реченні може призвести до помилок при перекладі. Наприклад: *J'ai vu Margo sortant du cinema. – Я бачив Марго, яка виходила з кінотеатру. J'ai vu Margo en sortant du cinema. – Я бачив Марго, виходячи з кінотеатру.*

Що стосується способів перекладу герундія, то вони залежать від контексту та конкретної синтаксичної ролі, яку він виконує у реченні. В українській мові він найчастіше передається за допомогою дієприслівника (доконаного та

недоконаного видів): *Pourtant, l'avenir automobile est bordé de contraintes de plus en plus étouffantes pour les designers qui parviennent malgré tout à réinventer l'objet automobile en multipliant l'offre, les concepts et les formes* [2, с. 19]. – Однак, майбутнє автомобільної промисловості сповнене більш жорсткими обмеженнями для дизайнерів, які, попри все, знаходять способи переосмислити автомобіль, розширюючи асортимент, концепції та форми.

Другий не менш поширений спосіб перекладу герундія – використання відповідного підрядного речення в українській мові: *Les difficultés financières des années 1980 entraînent le développement d'une culture du design dans le domaine des produits domestiques, car les consommateurs pensent sortir de la récession en consommant ou, au contraire, l'oublier en se créant un style de vie* [2, с. 33]. – Фінансові труднощі 1980-х років спричинили розвиток культури дизайну у сфері побутових товарів, оскільки споживачі вірили, що зможуть подолати рецесію, якщо будуть більше споживати, або просто забудуть про неї, коли додадуть стиль у своє життя.

Менш частотним способами є:

- використання іменника при перекладі українською мовою: *Puis, nous poursuivrons en précisant les champs d'activités du design industriel* [2, с. 23] – Потім перейдемо до визначення напрямів промислового дизайну;
- використання дієслова: *Nous achèverons ce chapitre en abordant le design de l'habitable de l'automobile* [2, с. 23] – На завершення розглянемо дизайн інтер'єру автомобіля;
- вилучення герундія: *Ce phénomène traitant de l'intérieur automobile a été développé en suivant deux courants* [2, с. 44]. – Способи оформлення інтер'єру автомобілів розвивалися за двома напрямками.

Підсумовуючи зазначене вище, можна зробити висновок, що через відмінності в морфологічних та синтаксичних особливостях французької та української мов, переклад герундія може становити певні труднощі. Задля уникнення помилок при перекладі варто завжди уважно вивчати контекст, аналізувати синтаксичні зв'язки та враховувати стилістичні особливості тексту, що перекладається.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Bolasco S. Escoubas-Benveniste M. Sur le gérondif dans le français parlé et écrit [Texte] / S. Bolasco, M. Escoubas-Benveniste // SHS Web of Conferences, 2012. – P. 2143–2154.
2. Khouseir R. L'amélioration de l'habitabilité automobile de demain: L'application des principes de la construction architecturale de la maison dans

la conception de l'habitable des concept-cars : Thèse de doctorat [Texte] /  
Riad Khouseir. – Lorraine, 2007. – 310 p.